

A HABILITÁCIÓS ELJÁRÁS KÉRVÉNYEZŐINEK RÉSZÉRE A DEBRECENI EGYETEM HABILITÁCIÓS SZABÁLYZATÁNAK BÖLCÉSZETTUDOMÁNYI TERÜLETI KIEGÉSZÍTÉSE

A HABILITÁCIÓS ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁNAK MINIMÁLIS FELTÉTELEI¹

Érvénybe lépésének időpontja: 2025. szeptember 1.

PREAMBULUM

A Debreceni Egyetem Habilitációs Szabályzatának 2025-ben életbe lépett Bölcsészettudományi Területi Kiegészítése (a továbbiakban: Kiegészítés) abban a szellemben jött létre, hogy – akárcsak a korábbi változatok – továbbra is segítse a habilitációs címre pályázókat akár abban is, hogy tudománymetriai szempontrendszerével a cím megszerzésén túl hosszabb távon az MTA Doktora cím felé is megnyissa a habilitált doktorok számára az utat. Szándéka szerint a Kiegészítés – új elemként – a tudománymetriai értékelésben mind a minőségi, mind a mennyiségi szempontot figyelembe veszi: bár nem mond le arról, hogy bizonyos publikációs szám szükséges előfeltétel a habilitációs cím megszerzéséhez, a nagy presztízsű publikációkat (pl. a külföldi és idegen nyelvű és/vagy Q-s folyóiratokban megjelent tanulmányokat) magasabb pontszámmal veszi számításba. Szintén fontos eleme a Kiegészítés filozófiájának, hogy bár a három nagy területen (oktatás, tudományos kutatás, tudományos közélet) végzett tevékenységek közül minden pályázónak mindegyik területen el kell érnie egy bizonyos minimumot, ezek a részterületi minimumok nagyon alacsonyan vannak megszabva, miközben az előfeltételek teljesítéséhez többet kell elérni, mint a három részterület összege. Emögött az az elgondolás húzódik meg, hogy a Kiegészítés minél sokszínűbb összetételű, sokszor aszimmetrikus, de egyformán jelentős tudományos–oktatási teljesítményeket kíván tudomány- és oktatásmetriai keretrendszerén belül láthatóvá és értékelhetővé tenni, miközben lehetőséget ad az eltérő tudományágak közötti differenciálásra és az egymástól akár radikálisan különböző (egyetemi oktatói, kutatóintézeti, stb.) életpályamodellek elismerésére is. A cél tehát egy modern szemléletű, a 21. század tudományos értékrendszerébe illő, ugyanakkor rugalmas, a változatos szerkezetű tudományos–oktatói életművek pozitív értékelésére lehetőséget adó kritériumrendszer megalkotása volt.

1.§ Jelen szabályzatot mint a DE Habilitációs Szabályzatához kapcsolódó Bölcsészettudományi Területi Szabályzatot az e területen folytatandó habilitációs eljárásokhoz kell alkalmazni.

2.§ A Bölcsészettudományi Területen lefolytatandó habilitációs eljárásban – az Egyetemi Habilitációs Szabályzat 1. § (4/b) bekezdésében foglaltak betartása mellett – a kérelem beadásának minimális feltételei a következő három nagy területen végzett tevékenységekből tevődnek össze:

- a. oktatási tevékenység
- b. tudományos tevékenység
- c. tudományos közéleti tevékenység.

3.§ A Bölcsészettudományi Területen beadott habilitációs pályázat eljárásra bocsátásának feltétele, hogy a pályázó rendelkezzen minimum 360 ponttal az alábbi táblázatokban szereezhető pontszámok alapján. A 360 pont minimálisan elvárt megszerzésén túl mindhárom területen (2.§ a-c.), illetve bizonyos alterületeken további részkövetelmény-minimumoknak is meg kell felelniük a pályázóknak. A három terület minimálisan teljesítendő pontszáma (90+120+50) összesen 260-at

¹ A BTHB által 2025. 09. 24-én és 2026. 06.24-én elfogadott módosításokkal.

tesz ki, a pályázónak tehát minimum további 100 pontot kell teljesítenie a pályázat beadásának előfeltételeként a három tevékenységterületről bármilyen arányban.

4.§ A Bölcsészettudományi Területen lefolytatandó habilitációs eljárásban – az Egyetemi Habilitációs Szabályzat 1. § (4/e) bekezdésében foglaltak teljesítése mellett – a kérelem beadásának az oktatási tevékenységgel kapcsolatos minimális feltételei:

Minimumkövetelmény: 90 pont²

1. Oktatási tapasztalat	
<i>Minimumkövetelmény: 800 kontaktóra</i>	
BA, MA vagy doktori képzésben ³	20 pont
Magasabb oktatási teljesítményre adható pontok:	
Minden további 200 óra	5 pont/200 óra
Hallgatói témavezetés ⁴	
a. szakdolgozati témavezetés	2 pont/dolgozat
b. TDK-témavezetés	4 pont/dolgozat
c. OTDK I., II. és III. helyezett, különdíjas és Pro Scientia-díjas ⁵	8 pont/dolgozat
BA, MA vagy doktori képzésben oktatás idegen nyelven (kivéve idegen nyelvi képzések)	5 pont/kurzus
Kurzus tartása külföldön	
Minimum 8 óra tartása (Erasmus, Ceepus, stb.)	5 pont/kurzus
Teljes félévnyi kurzus tartása	10 pont/kurzus
2. Oktatásfejlesztés ⁶	
Szak- szakirány és specializációfelelősség	5 pont/szak(irány), specializáció
Tantárgyfelelősség	2 pont/tárgy
Teljes, önálló, új kurzus kidolgozása és tanítása	5 pont / tárgy
Tananyagkészítés ⁷	20 pont/tananyag

² Kivétel: kizárólag kutatói munkakörben foglalkoztatottak: oktatási területen számukra a minimumkövetelmény: 800 kontaktóra=20 pont, nekik nem kell – de lehet – további oktatási tevékenységből pontot szerezniük. Ugyanakkor a három fő területről megszerzendő összesen 360 pont számukra is kötelező minimumfeltétel.

³ Felsőfokú szakképzésben, illetve szakirányú továbbképzésben ellátott oktatói feladatok nem fogadhatók el a habilitációs eljárás elindításának oktatási feltételeként.

A pályázónak csatolnia kell a megtartott kurzusairól az adott intézmény oktatási dékánhelyettese által ellenjegyzett, az elektronikus tanulmányi rendszerből kinyomtatott igazolást.

⁴ Társémavezetés esetén a témavezetők számának arányában számítható be a tevékenység mindhárom (a-c) esetben.

⁵ Egy TDK-dolgozat csak egyszer számolható el a b-c sorokon belül.

⁶ Több oktató által kidolgozott és tartott teljes kurzus, valamint tananyagfejlesztés esetében a pályázó köteles tizedes számokban megadni a saját részesedését.

⁷ Csak az MTMT-be felvett, ISBN-számmal ellátott tananyag számítható be.

5.§ A Bölcsészettudományi Területen lefolytatandó habilitációs eljárásban – az Egyetemi Habilitációs Szabályzat 4. § (4) bekezdésében foglaltak betartása mellett – a kérelem tudományos eredményekkel kapcsolatos minimális feltételei: a kérelmező rendelkezik tudományos tevékenységként az MTMT-ben ellenőrizhető módon⁸ az alábbi két táblázatban részletezett publikációtípusokkal, publikációs és idézettségi minimumokkal.

Minimumkövetelmény: 120 pont

1. táblázat: Értékelhető publikációtípusok⁹

Publikációtípusok	Pontszám
1. Monográfia vagy koherens tanulmánykötet ¹⁰ (Kivétel: pszichológia: a speciális követelményt ld. alább)	
a. Magyar nyelvű monográfia, kritikai kiadás	30 pont/kötet
b. Magyarországon megjelent idegen nyelvű monográfia	38 pont/kötet
c. Külföldi kiadónál megjelent idegen nyelvű monográfia	45 pont/kötet
d. Forráskiadvány, forrásgyűjtemény, egyszerzős tanulmánygyűjtemény	24 pont/kötet
Pszichológia: monográfia helyett 3 darab Q1-es vagy Q2-es folyóiratban megjelent tanulmány (> 20 000 karakter)	8-10 pont/tanulmány ¹¹
2. Folyóiratban vagy tanulmánykötetben publikált, lektorált tanulmány vagy könyvfejezet (> 20 000 karakter szóközzel ¹²)	
a. Magyar nyelvű könyvfejezet magyar vagy külföldi kiadónál Magyar nyelvű tanulmány nem Q1, Q2 vagy A besorolású folyóiratban Magyarországon vagy külföldön	5 pont/tanulmány

⁸ Magyar affiliációval és/vagy MTMT-hozzáféréssel nem rendelkező pályázónak egyéb hiteles módon kell bizonyítania publikációi meglétét előzetes szakreferenci egyeztetés alapján.

⁹ Társ szerzőség esetén minden publikációra érvényesen:

- Azon diszciplínák esetében, amelyekben számít a szerzők sorrendje, az első és utolsó szerzők teljes értékű (100%-ban saját) publikációként számolhatják el a publikációt;
- Azon diszciplínák esetében, amelyekben számít a szerzők sorrendje, a nem első és utolsó szerzőnek nyilatkozatot kell beadnia arról, milyen mértékben részesedett a publikációból, de részesedése nem haladhatja meg az 50%-ot;
- Szintén nyilatkozatot kell beadni a szerzői részesedésről azon tudományterületeken, amelyeken más rendje (pl. betűrendbe sorolás) alakult ki a társszerzők feltüntetésének.

¹⁰ Kritikai kiadásként, forráskiadványként, forrásgyűjteményként a következők számíthatók be ebben a kategóriában:

- A klasszika-filológia területén ókori szerzők fordítása szöveggondozással és/vagy kritikai apparátussal ellátott szövegkiadása.

- Nem klasszikus forrásszöveg elemzése esetén a szerzői kritikai szöveggondozás mellett megírt kísérő tanulmány(ok)nak minimum 5 szerzői ívet kell elérnie/ük.

¹¹ A pontszámokat a folyóirat-publikációk 2. pontban felsorolt kategóriáinak megfelelően kell adni.

Ugyanazon publikáció csak egyszer számolható el: vagy a monográfiát helyettesítő publikációknál, vagy a folyóiratokban megjelent tanulmányoknál.

¹² A pályázó köteles megadni minden egyes tanulmány pontos leütésszámát. A terjedelemben beszámítanak a szóközök, a jegyzetapparátus és a szakirodalom, de a melléklet nem.

Kivétel: A pszichológia sajátos követelményei alapján az „empirikus/kísérletes” tanulmányok esetében a kísérlethez/empíriához szervesen kapcsolódó hipotézisek és az eredmények leírása, dokumentációja (ábra/kép/táblázat), illetve az alkalmazott statisztikai eljárások képletei is beletartoznak a terjedelemben.

Publikációtípusok	Pontszám
b. Idegen nyelvű könyvfejezet magyar kiadónál Idegen nyelvű tanulmány hazai, nem Q1, Q2 vagy A besorolású folyóiratban	6 pont/tanulmány
c. Idegen nyelvű könyvfejezet külföldi kiadónál Magyar nyelvű tanulmány Q1 besorolású folyóiratban Magyar nyelvű tanulmány Q2 besorolású folyóiratban Magyar nyelvű tanulmány A besorolású folyóiratban Idegen nyelvű tanulmány külföldi, nem Q1, Q2 vagy A besorolású folyóiratban	8 pont/tanulmány
d. Idegen nyelvű tanulmány Q2 besorolású folyóiratban Idegen nyelvű tanulmány A besorolású folyóiratban	9 pont/tanulmány
e. Idegen nyelvű tanulmány Q1 folyóiratban	10 pont/tanulmány
3. Kisebbségi tudományos lektorált publikációk (< 20 000 karakter szóközzel)	
a. Magyar nyelvű könyvfejezet magyar vagy külföldi kiadónál Magyar nyelvű tanulmány nem Q1, Q2 vagy A besorolású folyóiratban Magyarországon vagy külföldön	3 pont/tanulmány
b. Idegen nyelvű könyvfejezet magyar kiadónál Idegen nyelvű tanulmány hazai, nem Q1, Q2 vagy A besorolású folyóiratban	4 pont/tanulmány
c. Idegen nyelvű könyvfejezet külföldi kiadónál Magyar nyelvű tanulmány Q1 besorolású folyóiratban Magyar nyelvű tanulmány Q2 besorolású folyóiratban Magyar nyelvű tanulmány A besorolású folyóiratban Idegen nyelvű tanulmány külföldi, nem Q1, Q2 vagy A besorolású folyóiratban	5 pont/tanulmány
d. Idegen nyelvű tanulmány Q2 besorolású folyóiratban Idegen nyelvű tanulmány A besorolású folyóiratban	6 pont/tanulmány
e. Idegen nyelvű tanulmány Q1 folyóiratban	7 pont/tanulmány

2. táblázat: A publikációs tevékenység és idézettség előírt minimumszámai

A publikációk megoszlása	Előírt minimum
1. kategória: kötelező minimális pontszám	24
2. kategória: kötelező minimális pontszám	96
A PhD óta megjelent publikációkért adható minimális pontszám a 2-3. kategóriában minden tudományterületen	66
Idegen nyelvű publikációk száma	
a. A 1-2. kategóriában idegen nyelvű publikációk száma minden tudományterületen, kivéve: b. pont	4
b. A 1-2. kategóriában idegen nyelvű publikációk száma az idegen nyelvű modern irodalmak és kultúrák területén	9
Idézettségi minimum az egész életmű tudományos publikációira vonatkozóan: független hivatkozások minimális száma a lektorált kiadványokban	Az MTA Doktora eljáráshoz tudományterület-specifikusan előírt hivatkozások negyede

6.§ A Bölcsészettudományi Területen lefolytatandó habilitációs eljárásban – az Egyetemi Habilitációs Szabályzat 1. § (4/b) bekezdésében foglaltak betartása mellett – a kérelem beadásának tudományos közéleti tevékenységgel kapcsolatos minimális feltételei:

Minimumkövetelmény: 50 pont

Doktori témavezetés ¹³	
a. Fokozatot szerzett hallgató	10 pont/végzett hallgató
b. Folyamatban lévő témavezetés	5 pont/témavezetés
Résztvétel szakmai bizottságokban	1-5 pont/bizottság ¹⁴
Kutatásszervezés	
a. Résztvétel pályázatokban, nemzetközi és hazai együttműködésekben	1–3 pont/pályázat
b. Pályázat vezetője nemzetközi vagy hazai együttműködésekben (beleértve egyéni kutatási pályázatokat is)	4–7 pont/pályázatvezetés
Konferenciaszervezés ¹⁵	
a. Magyar	2 pont/konferencia
b. Nemzetközi	4 pont/konferencia
Konferencia-előadás	2 pont/előadás
a. Hazai, magyar	3 pont/előadás

¹³ Társ-témavezetés esetén a témavezetők számának arányában számítható be a tevékenység.

¹⁴ A bíráló megítélése szerint a bizottsági munka szintjétől (tanszékitől a nemzetköziig) és időtartamától függően.

¹⁵ Bizonyítható résztvétel a szervezőbizottság munkájában.

b. Nemzetközi/idegen nyelvű	
Folyóirat, könyvsorozat szerkesztő-bizottságának tagja	6 pont/tagság
Szakmai lektorálási feladatok	
a. Magyar	1 pont/tanulmány
b. Nemzetközi	2 pont/tanulmány
Bírálóbizottság tagja (PhD, habilitáció, MTA Doktora)	
a. Opponensként	4 pont/opponencia
b. Elnökként, tagként	2 pont/tagság
Szerkesztési tevékenység (többszerzős tanulmánykötet, tematikus folyóiratszám szerkesztése)	5 pont/kötet
Az egyes tudományterületeken elvárt kötelező hivatkozási minimumok jelentős meghaladása esetén adandó pontszámok:	
2-szeres meghaladás:	5 pont
3-szoros meghaladás:	10 pont
4-szeres vagy afölötti meghaladás:	15 pont
Hirsch-index	2 pont/indexszám
Tudományos szervezetbeli tagsága	1 pont/tagság
Tisztség tudományos szervezetben (beleértve különböző szintű egyetemi vagy kutatóintézeti vezetői megbízásokat is)	5 pont/tisztség
Díjak, elismerések	5 pont/díj
Hosszabb tanulmányutak (egy hétnél hosszabb)	5 pont/tanulmányút

7.§ A Bölcsészettudományi Területen lefolytatandó habilitációs eljárásban – az Egyetemi Habilitációs Szabályzat 4. § (5) bekezdésében foglaltak betartása mellett – a kérelem beadásának a benyújtott tudományos műre vonatkozó előírásai (a megadott pontok vagylagosan értendőek):

- Legalább 10 szerzői ív terjedelmű (40.000 n /ív)¹⁶ önálló kéziratjellegű monográfia vagy a tárgyétvet megelőző 2 évben megjelent önálló, minimum 10 szerzői ív terjedelmű kötet, amely a doktori értekezés szövegétől minimum 4/5 részben *eltérő, új* tudományos eredményt tartalmaz.¹⁷
- Legalább 10 szerzői ív terjedelmű (40.000 n/ív)¹⁸ tanulmánygyűjtemény, amely tudományos kérdésfeltevésében (tematikájában, szempontrendszerében) koherens,

¹⁶ A 10 ív terjedelemben beszámítanak a szövegek, a jegyzetapparátus és a szakirodalom, de nem képezi részét a melléklet.

Kivétel: A pszichológia sajátos követelményei alapján az „empirikus/kísérletes” könyvek/tanulmánykötetek esetében a kísérlethez/empíriához szervesen kapcsolódó hipotézisek és az eredmények leírása, dokumentációja (ábra/kép/táblázat), illetve az alkalmazott statisztikai eljárások képletei beletartoznak a 10 ív terjedelemben.

¹⁷ A formai és tartalmi különbség elbírálásához a pályázónak mellékelnie kell a doktori (PhD) értekezése téziseit. Amennyiben az elbíráláshoz ez az opponens számára nem elegendő, az opponens nyomtatott vagy elektronikus formában megkérheti a doktori (PhD) értekezést is.

¹⁸ Ld. 14. lábjegyzet.

jegyzetelési módjában és nyelvében *egységes*, és a doktori értekezés szövegétől minimum 4/5 részben *eltérő, új* tudományos eredményt tartalmaz.¹⁹

- c. Benyújtható társszerzővel készült monográfia vagy tanulmánykötet is abban az esetben, ha a kéziratból és/vagy megjelent kötetből *egyértelműen* kiderül az egyes fejezetek szerzősége, és a habilitációs címre pályázó szerző által írt fejezetek *összterjedelme eléri a 10 szerzői ívet*.²⁰
- d. A klasszika-filológia területén benyújtható ókori szerzők fordítása szöveggondozással és/vagy kritikai apparátussal ellátott szövegkiadása.
- e. Nem klasszikus forrásszöveg elemzése esetén a szerzői kritikai szöveggondozás mellett megírt kísérő tanulmány(ok)nak minimum 5 szerzői ívet kell elérnie.
- f. *Nem* nyújtható be a doktori fokozat megszerzése óta elért tudományos eredmények csupán tézisszerű összegzése.
- g. Az a-e. pontok mindegyikére érvényes kritérium, hogy amennyiben az önállóan megjelent tanulmányok jelentős átdolgozás nélkül válnak a habilitációs dolgozat részévé, akkor ezen tanulmányok nem vehetők figyelembe a habitusvizsgálat részeként, a minimális előkövetelmények között is. Hasonlóképp, amennyiben a disszertáció már megjelent kötet (értsd: monográfia, tanulmánykötet, ókori szerzők szöveggondozott fordítása, kritikai kiadás tanulmányokkal) ugyanaz a már megjelent kötet nem számítható be előfeltételként, a habitusvizsgálat részeként is (tehát egy publikáció vagy habitusvizsgálati előfeltétel, vagy pedig a habilitációs disszertációként beadott szöveg vagy annak része lehet).
- h. Amennyiben a pályázónak akár a habitusa nem felel meg a követelményeknek (ld. 2-6§), akár a benyújtott disszertáció nem teljesíti a formai elvárásokat (ld. 7.a-g§), a disszertáció érdemi értékelését nem kell elvégeznie a bírálónak.

¹⁹ Ld. 15. lábjegyzet.

²⁰ Ebben az esetben csatolni kell a társszerző nyilatkozatát, amely kétségtelenné teszi a pályázó saját eredményeit.